



เนื้อหาประกอบนิทรรศการ
ชุดที่ ๓ “การป้องกันอันตรายจากเครื่องจักร”

แผ่นที่ ๑

อันตรายที่เกิดขึ้นเนื่องจากการทำงานกับเครื่องจักร

เครื่องจักร หมายถึง ชิ้นส่วนหลายชิ้นเพื่อใช้ก่อกำเนิดพลังงาน เปลี่ยนหรือแปลงสภาพพลังงาน หรือส่งพลังงาน ด้วยกำลังน้ำ ไอน้ำ ลม ก๊าซ ไฟฟ้า หรือพลังงานอื่นๆ

อันตรายจากเครื่องจักร

1. การถูกหนีบ ส่วนใดของเครื่องจักรเคลื่อนไหว ก่อให้เกิดจุดหนีบ บีบ อัด และดึงหรือฉุด
2. การถูกชนหรือกระแทก ส่วนใดที่เคลื่อนไหวยรวดเร็ว
3. การสัมผัสถูก ส่วนใดที่แหลมคม ร้อน เย็น หรือกระแสไฟฟ้า
4. การเกี่ยวพันหรือถูกดึงเข้าไป ส่วนใดที่ก่อให้เกิดการเกี่ยวพัน หรือดึงเสื่อ กางเกง ถุงมือ ผม และเครื่องประดับ
5. การพันหรือเป่าใส่ ส่วนใดที่กระเด็นหรือถูกขับออกมา

แผ่นที่ ๒

สาเหตุของอุบัติเหตุจากเครื่องจักร

1. เครื่องจักรไม่มีเซฟการ์ดที่เหมาะสม เครื่องจักรบางเครื่องมีจุดที่นำเกิดอันตราย แต่เจ้าของก็ไม่ได้ดูแลให้มีการติดตั้งเซฟการ์ดที่เหมาะสม
2. มีการถอดเซฟการ์ดออกเพื่อซ่อมบำรุง เมื่อเสร็จแล้วไม่ได้ใส่เซฟการ์ดกลับเข้าที่เดิม
3. มีการปล่อยปละละเลย เช่น เครื่องจักรในที่สูงไม่จำเป็นต้องมีเซฟการ์ด
4. พนักงานขาดทัศนคติที่ปลอดภัย คือ ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบเสี่ยงอันตรายโดยไม่จำเป็น
5. พนักงานขาดการฝึกอบรม

แผ่นที่ ๓

ทำไมจึงต้องใช้เซฟการ์ด

- ป้องกันไม่ให้นักสัมผัสกับส่วนที่เคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลาของเครื่องจักร
- ป้องกันมิให้นักสัมผัสกับลักษณะงานที่เป็นอันตรายมาก
- ป้องกันอันตรายที่เกิดจากการชำรุดของเครื่องจักรเนื่องจากเครื่องจักรขาดการบำรุงรักษา ใช้ผิดวัตถุประสงค์หรือใช้เครื่องจักรเกินกำลัง
- ป้องกันการเกิดเพลิงไหม้หรือป้องกันอันตรายจากไฟฟ้า เนื่องจากระบบไฟฟ้าชำรุดหรือต่อไว้ไม่ถูก
- ป้องกันอันตรายเนื่องจากความบกพร่องของผู้ใช้เอง เช่น ง่วง เหนื่อย เมื่อยล้า เป็นต้น

แผ่นที่ ๔

อุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากเครื่องจักรที่ดี

- ได้รับการออกแบบถูกต้องตามมาตรฐาน สามารถประกอบกับเครื่องจักรได้เหมาะสม
- สามารถป้องกันอันตรายได้มากที่สุดและทั่วบริเวณการทำงานของคนงาน
- เซฟการ์ดที่ดีติดตั้งจะต้องไม่เป็นชนวนให้เกิดอันตรายกับคนที่ใช้เครื่องจักรนั้น
- สามารถถอดเพื่อซ่อมแซมและบำรุงรักษาได้ง่าย
- มีความเหมาะสมกับงานและเครื่องจักรนั้น
- ต้องทนทานต่อการกัดกร่อนของกรด ต่าง
- วัสดุที่ใช้ทำต้องคงทนแข็งแรง สามารถรับน้ำหนักแรงกระแทกแรงกดได้อย่างดี

แผ่นที่ ๕

มาตรการป้องกันอันตรายจากเครื่องจักร

1. มาตรการด้านเทคนิค ออกแบบอุปกรณ์ป้องกันให้มีลักษณะดังนี้
 - มีระบบความปลอดภัยในตัว
 - ลดความจำเป็นที่จะเข้าไปใกล้ส่วนที่เป็นอันตราย
 - ใช้ Ergonomics ช่วยลดความผิดพลาดหรือความเมื่อยล้า
2. มาตรการด้านการปฏิบัติ
 - วางแผนการบำรุงรักษา และตรวจสอบเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ป้องกัน
 - จัดระบบ ระเบียบ การทำงานของเครื่องจักรให้มีประสิทธิภาพ
 - ออกระเบียบอนุญาตทำงานกับเครื่องจักรที่มีความเสี่ยง
3. มาตรการด้านพฤติกรรม
 - ฝึกอบรมขั้นพื้นฐาน วิธีการทำงาน และอันตรายของเครื่องจักร
 - ให้ความรู้และทักษะในการสังเกตสิ่งผิดปกติ และแนวทางแก้ไข